Dubbelbestraffning *(ne bis in idem)*
Tredjemansrevision och tredjemansföreläggande

WISTRAND

Dir. 2012:14 - Stärkt rättssäkerhet i skatteförfarandet

- Bestämmelserna om samtida påföring av skattetillägg och straff enligt skattebrottslagen.
- Artikel 4 tilläggsprotokoll 7 till Europakonventionen: *Ne bis in idem-principen.*
- *Målet Janosevic mot Sverige:* Svenska skattetillägg utgör *straff*.
- *Målet Rosenqvist mot Sverige:* skattetillägg och skattebrott utgör inte samma sak (idem).
- *NJA 2010 s. 168 I och II:* det svenska systemet utgör inte dubbelbestraffning.
- Utredaren ska bl.a. analysera reglerna om dubbelbestraffning och föreslå författningsändringar som ytterligare stärker rättssäkerheten.

Förslag till avgörande av generaladvokat Pedro Cruz Villalón

Mål C-617/10 ”Haparanda målet”

- Skattetillägg utgör en *sanktion* betecknad som straffrättslig påföljd.
- Identitet som krävs enligt *ne bis in idem* avser frågan om ”samma gärning” och inte samma rättsliga kvalificering eller samma rättsliga intresse.
- *Målet Engel m.fl. mot Nederländerna:* tre kriterier för straffrättslig sanktion.
- *Målet Tomasovic mot Kroatien:* saknas betydelse att första sanktionen beaktats vid påförande av den andra.
- Slutsats: svensk dubbelbestraffning är i strid med Europakonventionen.

Egna processer i Europadomstolen

Egen talan

- Dubbelbestraffning och rättvis rättegång.
- *Mål Zolothukin mot Ryssland*: klargörande av rättskraft och res judicata.
- *Mål Routsalainen mot Finland:* skillnaden i subjektiva rekvisit.
- Hänvisning till artikel 35:1 Konventionen.

Regeringskansliet

- *NJA 2002 s. 622*: inget hinder att pröva skattebrott i en annan process.
- Subjektiv skillnad - inte är identiska eller innehållsmässigt lika.
- Europadomstolens praxis om nära tidsanslutning och substans.
- Samspel i process mellan brott- och administrativa påföljder.

Tredjemansrevision och tredjemansföreläggande

- Bestämmelserna i 41 kap. skatteförfarandelagen har oförändrade i sak förts över från taxeringslagen.
- Proportionalitetsprincipen har kodifierats (se 2 kap. 5 §)
- Kritik från remissinstanserna, t.ex. Sveriges advokatsamfund och Näringslivets skattedelegation, samt från Lagrådet.
  - Integritets- och rättssäkerhetsintressen; s.k. fishing expeditions.
- Dir. 2012:14. Utredaren ska bl.a. analysera reglerna om tredjemansrevision och föreslå författningsändringar som ytterligare stärker rättssäkerheten.
- HFD 2012 ref. 12. Beslut av Skatteverket om tredjemansrevision ansågs oproportionerligt.
- Skatteverkets kommentar avseende avgörandet.

Kontakt

Börje Leidhammar
Advokat, Partner
e-post:
borje.leidhammar@wistrand.se
Tel: + 46 8 50 72 00 49

Johan Linder
Jur.kand.
e-post:
johan.linder@wistrand.se
Tel: + 46 8 50 72 00 17

Wistrand Stockholm
Box 7543
SE-103 93 Stockholm

Besöksadress:
Regeringsgatan 65
Tel: + 46 8 50 72 00 00
Fax: + 46 8 50 73 00 00

Wistrand Göteborg
Box 11920
SE-404 39 Göteborg

Besöksadress:
Lilla Bommen 1
Tel: + 46 31 771 21 00
Fax: + 46 31 771 21 50

Wistrand Malmö
Hyllie Stationstorg 21
SE-215 32 Malmö, Sweden

Besöksadress:
Hyllie Stationstorg 21
Tel: + 46 40 669 71 00
Fax: + 46 40 669 71 01

WISTRAND